

**ප්‍රවාහන ක්‍රම හා වායු දූෂණය
 (ශ්‍රී ලංකාව ඇසුරින්)**

එච්.ඩී.පී. මධුෂාණී¹
 ඩී.එම්.එච්. දසනායක³

ඩබ්.වී.පී.එම්. නයෝමි²
 එල්.පී.ඩී. පෙරේරා⁴

සංක්ෂේපය

වාහන ආනයන බදු පහල යාමක් සමග පසුගිය වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරන ලද වාහන ප්‍රමාණය ඉතා විශාල විය. ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරන ලද වාහන ප්‍රමාණය ඉහළයාම නිසා රටේ සාමාජ, ආර්ථික ගැටලු ඇති වූයේ ද යන්න මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන ගැටලුව වේ. බොහෝ පර්යේෂකයින්ගේ අවධානයට යොමු වූයේ මාර්ග තදබද ගැටලුව පිළිබඳව පමණක් වන අතර මෙම අධ්‍යයන ගැටලුව සම්බන්ධ වැඩි අවධානයක් යොමු නොවී ඇත. එම නිසාම පිරවීම සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු නොවූ නමුදු ඉතා විශාල පෞද්ගලික වාහන ප්‍රමාණය නිසාවෙන් වැඩි අවදානමක් සිදුවන්නා වූ වායු දූෂණය හා එහි බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම මෙහි අරමුණයි. අධ්‍යයනය සඳහා ද්විතියික මූලාශ්‍රයන් මගින් දත්ත රැස් කරන ලදී. ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව, ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව හා පරිසර අමාත්‍යාංශය මගින් නකුත් කරන ලද දත්තයන් භාවිතා කර ඇත. පරාමිතික, අපරාමිතික පරීක්ෂා මගින් දත්ත විශ්ලේෂණය කර ගන්නා ලදී. අධ්‍යයනයට අනුව පොදු බස් රථයක් මගන් දිනකට විමෝචනය කරන ලද CO₂ ප්‍රමාණය මෙන් පස් ගුණයක් මෝටර් කාරයකින් විමෝචනය කරයි. එමෙන් ම දුම්රිය මගින් දිනකට විමෝචනය කරන ලද CO₂ ප්‍රමාණය මෙන් විසි ගුණයක් මෝටර් කාර් මගින් විමෝචනය කරයි. වර්තමානයේ පෞද්ගලික මෝටර් රථ ප්‍රමාණය, අධික ලෙස වර්ධනය වී ඇති නිසාවෙන් විශාල CO₂ ප්‍රමාණයක් දිනකට විමෝචනය වෙයි. මෙවැනි තත්වයක් මත වායුගෝලීය උණුසුම වැඩි වීම, කාලගුණික වෙනස්කම් ඇතිවීම පාරිසරික සමතුලිතය බිඳවැටීම, ජනතාව ස්වසන ආබාධ හා අනතුරුවලට ලක්වීම සිදුවේ. මෝටර් කාරයකින් ගමන් කළ හැකි මගීන් ප්‍රමාණය මෙන් 10 ගුණයක් මගීන් ප්‍රමාණයක් පොදු බස් රථ මගින් ප්‍රවාහනය කළ හැකි සේම මෝටර් කාරයකින් ගමන් කළ හැකි මගීන් ප්‍රමාණය මෙන් 100 ගුණයකට අධික මගීන් ප්‍රමාණයක්

¹ ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ) සමාජ සංඛ්‍යානය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
 pavithra.hdm@gmail.com
² ශාස්ත්‍රවේදී(විශේෂ) සමාජ සංඛ්‍යානය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
 wickramasinghe.mahesha@yahoo.com
³ ශාස්ත්‍රවේදී(විශේෂ) සමාජ සංඛ්‍යානය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
 harshanidasanayake1991@gmail.com
⁴ ශාස්ත්‍රවේදී(විශේෂ) සමාජ සංඛ්‍යානය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
 gdinusha.perera@gmail.com

දුම්රිය මඟින් ප්‍රවාහනය කළ හැකිය. එම නිසා පෞද්ගලික ප්‍රවාහන සේවා මඟින් හැකි පමණ ඉවත්වී පොදු ප්‍රවාහන සේවා සඳහා යොමු වීම ඉහත සඳහන් ගැටලු වළක්වා ගැනීමට හේතු වන බැව් අධ්‍යයනය මඟින් තහවුරු විය. එසේම පොදු ප්‍රවාහන සේවා සඳහා රජය මඟින් දියුණු හා ප්‍රමාණවත් ක්‍රමවේදයන් මෙන්ම මොනෝ රේල් වැනි කාර්යක්ෂම ප්‍රවාහන ක්‍රම ද මහාමාර්ග ද දියුණු කිරීමෙන් පාරිසරික, සාමාජයීය, ආර්ථික සුබසිද්ධිය වර්ධනය කළ හැකි වනු ඇත.

මූලාශ්‍ර පද : වායු දූෂණය, විමෝචනය, ප්‍රවාහනය ක්‍රම

